

Civilās kopienas veicināšana: audzinātāja loma teritoriālās vienības ietvaros

Klaudio Džirelli
Veronas Universitāte
Rīgas Katoļu Ģimnāzija

2011.Gada 26.novembris

Baznīca un sociālā realitāte

Kādas attiecības izvēlēties?

Norobežošanās

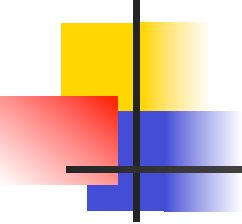
Atbildība

Ticīgie un pilsoņi

- Ticība maina ikdienas dzīvesveidu

- Ar atbildību veidot labāku dzīvi visiem

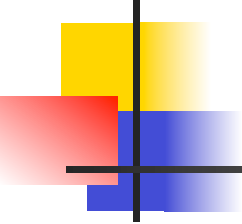
Nekas cilvēciņš mums nav svešs (S.Irenejs)

Audzināšana

Jebkurai personai palīdzēt īstenot tās
dzīves projektu

Ne tikai bērniem

Audzināšana ir katra cilvēka sociālā atbildība,
lai veidotu tādu pilsonisko sabiedrību, kas
veicinātu ikviena cilvēka personisko izaugsmi

Audzināt – nozīmē uzņemties rūpes

Šo funkciju nevar deleģēt

Ir profesijas, kuru mērķis ir audzināšana

AUDZINĀTĀJI NOTEIKTĀ TERITORIĀLAJĀ VIENĪBĀ

Palīdzība grūtībās nonākušiem bērniem

Audzinošas aktivitātes bērniem ārpus stundām

- sports
- atpūta
- socializācija

Atbalsts vecākiem

AUDZINĀTĀJI ATTIECĪGAJAI TERITORIĀLAJAI GRUPAI

- No sliktu apstākļu pārvarēšanas un apturēšanas līdz profilaksei un indivīdu attīstības veicināšanai
- No teritorijas līdz izglītotai sabiedrībai
- No kopīga audzināšanas tīkla (ģimene, skola, draudze...) līdz līdzatbildībai audzināšanas darbā
- Audzināšanas tīkla radīšana

Nosacījumi

- Skatīties augstāk un plašāk par savām vajadzībām
- Audzināšanas jautājums - savstarpējo attiecību stimuls un saite
- Apziņa par individuālas rīcības nepietiekamību un kómplicitāti
- Savstarpējība un līdzatbildība kā attiecību kritērijs
- No labumu un pakalpojumu piedāvāšanas līdz kopīgā labuma veidošanai

Pieņēmums: dzīves kā attiecību skatījums ved uz...

- “Attiecību ontoloģija uzsver, ka mēs esam tās attiecības, kuras veido mūsu dzīves svarīgāko daļu...”
- “Savas eksistences autentifikācija ir cieši saistīta ar iesaistīšanos citu cilvēku dzīves pieredzē.”
- (Mortari, *La pratica dell'aver cura*, Mondadori, Milano 2006, p.95-96)

...uzņemties rūpes par citiem, lai dzīvotu labi

- “Cilvēciskās rīcības pamatā ir labas dzīves kvalitātes meklējumi. Ja personas dzīvi uztur attiecības ar citiem, tad labklājība nav izprotama kā vienīgi individuālistiska un pilnīgi autonoma..., jo cilvēka labklājība vienmēr ir labklājība kopā ar citiem”
- “Tāpēc ir nepieciešams, lai attiecības, kuras izdzīvojam, būtu rūpju pilnas attiecības, jo tādu attiecību tīklā cilvēks rod apstākļus veselīgai attīstībai un priekšnoteikumus savu spēju pilnīgam uzplaukumam.” (Mortari, *La pratica dell'aver cura*, Mondadori, Milano 2006, p. 97)

Audzināšanas paradigmas ietekme

- Katram sociālam notikumam ir audzinoša dinamika - sociālās darbības pedagoģiskā vērtība
- Atzīt audzinošo darbību sociālo spēku
- Pašā centrā ir cilvēka personas vērtība, un par to jā rūpējas visās attiecībās

Visi audzināšanā iesaistītie

- Vecāki
- Skolotāji
- Grupas, asociācijas
- Atsevišķie cilvēki

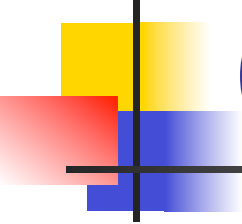

Plaši atbalstīt audzinošu atbildību

Audzinošais darbs:

- atgūt, koordinēt, atbalstīt teritoriālos audzināšanas resursus
- atgūt indivīdu rīcības virzību un kompetences
- iegūt vērtību kopienas līmenī

No teritorijas uz kopienu (sabiedrību)

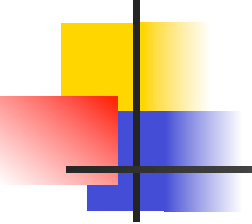

- Justies kopienā un atzīt:
Būt vienisprātis par savas eksistences būtiskajiem aspektiem
Būt savstarpējas "atkarības" attiecībās
Attīstīt piederības izjūtu un saglabāt uzticības attiecības

Kopienas veidošana ir process nevis produkts

- Attīstīt un uzturēt:
 - uzticības saites un attiecības
 - sociālo atbildību
 - aktīvo pilsonību
- Piedāvāt iespēju, kas
 - centrā liek attiecību praktizēšanu
 - neatsakās no taisnīgas pasaules idejas

-
- Kāda afrikāņu pasaka stāsta: kādu dienu mežā notika postošs ugunsgrēks. Visi dzīvnieki metās bēgt. Lauva pamanīja kolibri, kurš lidoja ugunsgrēka virzienā. Viņš mēģināja putniņu apturēt, lai tas mainītu lidojuma virzienu, bet putniņš paskaidroja, ka dodas dzēst ugunsgrēku. Lauva pārsteigumā sacīja, ka ugunsgrēku ar lāsi ūdens, ko putniņš nesa knābī, nav iespējams nodzēst, bet kolibri atbildēja: “Es paveikšu savu daļu”.

Kopienas darba kritēriji

- Atvieglot kolektīvās atbildības veicināšanas procesus
- Veicināt un uzturēt sadarbību starp vienas sistēmas dalībniekiem
- Atvieglot indivīdu iesaistīšanos konkrētās sabiedriskās grupas vadībā
- Tādu attiecību veidošana, kas veicinātu piederības sajūtu, uzticību un kopienas sajūtu
- Kompetenču attīstība

Kopienas darba galvenie procesi

- Veicina līdzdalību
(sociālo atbildību, aktīvo pilsonību, kompetences sajūtu, projektēšanu un vērtēšanu)
- Veicina sadarbību
(koordinēšanu, starpgrupu animēšanu, konfliktu mediāciju, kopīgu problēmu risināšanu)
- Redz savu audzinārtāja lomu kā tādu, kas orientē citus

Kopienas veidošanas ētiskā dimensija

Audzinātais veicina kvalitātīvu dzīvi:

Ētika kā domāšanas veids, kas cenšas uzzināt, ko nozīmē labais un kā rīkoties, lai to īstenotu.

Audzinātais veicina sadarbību kopienā un viņa rūpju pamatā ir apziņa, ka ir nepieciešams darīt labo, lai dotu otram iespēju veidot tādus apstākļus, lai viņš varētu dzīvot labu dzīvi.

(Mortari, *La pratica dell'aver cura*, Mondadori, Milano 2006, p.175)

Personiska attieksme, lai rīkotos ētiski

Pieprasa:

- būt atbildīgiem
- cienīt
- būt spējīgiem ziedoties
 - (Mortari, *La pratica dell' aver cura*, Mondadori, Milano 2006, p.179-201)
- Uzturēt sevī tiekšanos dot labāko no sevis

Mortari, *Aver cura di sè*, Mondadori, Milano 2006, p.123-154)

*Ir nepieciešams
ciems, lai izaudzinaātu
bērnu*

(afrikāņu sakāmvārds)